

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Præstantia Gratiae Dei & Felicitate Hominis eâ donati Considerationes XXXVII.

Lamparter, Heinrich

Monachii, 1657

XXV. Operibus iustoru[m] à Gratia tribui ingentem valorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46645)

CONSIDERATIO XXV.

Operibus iustorum à Gratia tribui ingentem valorem.

I. **F** *Ructus iusti lignum vite. Prou. II.*
 Ingens & hæc est amplitudo Gratia, quòd per quæcunq̃ue opera bona iustorum augeat seipsam, dètque eis valorem & virtutem promerendi vitam æternam. Dico *quæcunq̃ue*: Nam vt non sola Mors, sed etiam quæcunq̃ue bona opera Christi Domini vim habebant redimendi genus humanum, & infinitum valorem trahebant à dignitate Diuinæ personæ: ita non heroica solùm Charitatis, aliarumque virtutum, sed etiam alia opera bona iustorum, valorem accipiunt à dignitate operantium, quam eis dat Gratia, vel potiùs Christus, cuius viua sunt membra per Gratiam. Quod cum S. Thoma docent grauissimi Theologi, & indicat S. Concilium Tridentinũ *sess. 6. can. 26. docens*, iustos expectare debere æternam
 nam

CONSIDERATIO XXV. 201

nam retributionem pro operibus, que
in Deo fuerint facta. Quia scilicet, Au-
 thore S. Gregorio 22. *Moral.* 12. *Deo*
placent opera propter hominem. Ideo
 sponsus profitetur mirificè se oblecta-
 ri, & capi à sponsa omnibus, etiam mi-
 nimis eius bonis, corporis & animi mo-
 tibus. Quid faciliùs pia cogitatione ac
 proposito? *Vulnerâsti,* inquit *Cant.* 4. *cor-*
meum, soror mea sponsa, vulnerâsti cor-
meum in uno oculorum tuorum, & in una
crine colli tui. Oculis destinationes, cri-
 nibus cogitationes bonas designat.
 Quid minus bono verbo? *Sonet vox tua*
in auribus meis; vox enim tua dulcis. Sicut
vitta coccinea labia tua, & eloquium tuum
dulce. *Fauis distillans labia tua, sponsa:*
mel & lac sub lingua tua. Quid parabi-
 lius benigno aspectu? *Oculi tui colum-*
barum. *Oculi tui sicut piscina in Hesebon.*
 videlicet simplicitate ac puritate sua
 gratissimi. Denique & gressibus, & ve-
 stimentis suâ causâ positis, aut assum-
 ptis, & ipso adeo somno in Deum rela-
 to ait se delectari. *Quàm pulchri sunt gres-*

sus tui? odor vestimentorum tuorum, sicut odor thuris. Adiuro vos, ne suscitatis eam, donec ipsa velit. Omnia denique in ea sibi placere ostendit. Quàm pulchra es, & quàm decora, charissima in delicijs? Totā pulchra es, amica mea, & macula non est in te. Emissiones tuæ paradisi malorum punicorum, cum pomorum fructibus.

Quam igitur admiranda res est Gratia, quæ omnibus, etiam leuissimis, actionibus tantum dat amabilitatis, & elegantia, ut ijs delectetur infinita Maiestas, & præmium dare velit, non quaecunq̄ue, sed seipsum, ut eo in æternum fruamur? Assumat quis in statu peccati omnes pœnitentias & austeritates, quas omnes Eremitæ vnquam fecerunt ab initio; det ingentes thesauros pauperibus; ieiunet vsque ad cutem & ossa; nihil condignè meretur his omnibus. Alius in Gratia positus det sipienti Amore Dei haustum aquæ frigida, pio suspirio inuocet nomen IESV; pro tantillis actionibus recipiet vitam æternam: longè vtique maiore discrimine

mine, quàm si cui, pro eo, tantùm vo-
luerit nomen suum dare militiae, nun-
quam autem arma gestarit, daretur in-
tegrum regnum; cùm interim alteri,
qui plurimis annis militauerit, non sine
grauissimis laboribus & vulneribus,
pro stipendio detur tantùm vnus ter-
uncius. O quantâ curâ seruanda est
Gratia! quàm properandum, vt libe-
remur à peccato mortali, si fortè inci-
dimus?

II. *Quod in presenti est momentaneum,
& leue tribulationis nostrae, supra modum
in sublimitate aeternum gloriae pondus ope-
ratur in nobis. 2. Cor. 4.* Dignissima res,
quæ ampliùs ponderetur. Si ergo po-
nas in vna lance plumam, aut stipulam,
in altera mille magna talenta, pluma
sola nunquam veniet ad æquilibrium,
nisi apponatur pondus æquale alteri
lanci. Vt opera exigua, qualis est hau-
stus aquæ frigidaë datus amore Dei,
operentur, seu mereantur tibi rependî
aeternum, *supra modum in sublimitate.*
hoc est, nimis quàm excedens gloriae

pondus, quid facit? quia in Gratia, in
 Deo sunt facta. Per se non sunt condigna
 passionēs huius temporis ad futuram glo-
 riam, quæ reuelabitur in nobis: Gratia fa-
 cit condignas: Gratia illas adæquat
 gloriæ, felicitati summæ, consumma-
 tioni omnis boni, gaudio infinito. O bo-
 nitas effusa! ô inaudita pietas! ô ineffabilis
 affectio! in societatem census pastor oves as-
 sumit, atque ad consortium dominationis
 seruos Dominus adsciscit, ad participatum
 regni Rex gregem populo totius admittit.
 Sic, sic dat, cui deficere census, cui regnum
 minui, vacuari potestas non potest largien-
 do ait S. Chrysologus ser. 23. Gratia fa-
 cit, vt pro leui patientia, pro pio suspi-
 rio detur integrum regnum, regnum
 Dei. Quid est regnum Dei? Non impe-
 rium totius orbis terrarum, non domi-
 nium totius creaturæ, non principatus
 Angelorum; maius quid, multo que
 admirabilius est regnum Dei. Est ipsius
 Dei æterna beatitudo, fruitio Dei
 ipsius, nullius alterius boni indigentia,
 felicitas infinita. Hæc datur & multi-
 plicatur

CONSIDERATIO XXIV. 205

plicatur pro quolibet bono verbo, cogitatione aut opere, quantumvis facili & exiguo. Quid maius dare posset Deus pro minimo? aut quid minus homo præstare pro maximo præmio? Quid ergo cessamus, posteaquam semel Grati-
 am, tantorum bonorum feracem, consecuti sumus, in ea proficere de die in diem, & ire de virtute in virtutem, ut ambulemus dignè, Deo per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes, & crescentes in scientia Dei? Colos. 1. Surge, prope amica mea, columba mea, formosa mea, & veni, clamat Sponsus Cant. 2. Qui iustus est, iustificetur adhuc, & sanctus sanctificetur adhuc: ecce venio cito, & merces mea mecum est, reddere unicuique secundum opera sua. Apoc. 22. Multo verò magis caueamus amittere tantum bonum, tantumque lucrum per lethale peccatum abrumpere. Nec parvam putes eam iacturam. Nullus mercator ita insanit, ut magnam auri vim, quâ plurimum lucrari poterat, iactet in mare, sub spe, quòd post
 K 7 annum,

annum, aut mensem eam sit reperturus. Nam & recuperatio incerta est, & damnum grauissimum. Nemo itaque abijciat Gratiam per peccatum, cum spe illam recuperandi per poenitentiam. Nam & hæc incerta, neque in eius potestate est, sed fieri debet opere miserantis Dei, quod est maius omni miraculo. Deinde vt nihil dicamus, eum se conijcere in statum, in quo poscit omni spe suâ multari: nihil etiam, quod post tanta dona Deum offendat, diabolo se mancipet, factus proditor Dei: sola lucri cessantis iactura est incomparabilis, & maior, quàm mille regnorum. Et hanc pro leuissima voluptate, vanissima cupidine quisquam velit subire? Neque lucrum illud tantum in futurum speratur, sed presentaneum est. Gloria differtur in alteram vitam, sed augmentum Gratiae, conijctorumque bonorum, mox datur pro merito, facitque, vt merita sequentia sint maioris valoris; quia semper augetur etiam dignitas operantis. Et tamen

men ipsius præmij, quod in futurum differtur, augmentum vilipendendum non est. Meritus es vnum talentum gloriæ; facillimè potes consequi plurima; an hoc augmentum gloriæ negligendum existimas? O quot occasiones negligimus! non sic Apostoli, qui propter Christum totâ die mortificabantur, *Rom. 8.* Mortificemus igitur & nos membra nostra super terram. *Colos. 3.* Nec prætereat nos vlla particula boni doni. *Eccl. 14.* Maximè cum, saltem internæ prauorum appetituum mortificationis, neglectûs culpâ non vacet. Neque enim vt operis poenitentia, sic & patientia occasio oblata sine culpa potest omitti. Ergo, *fili, si habes, benefac tecum, & Deo dignas oblationes offer.* *Eccl. 14.*

III. *Conuertam manum meam ad te, & excoquam ad purum scorsam tuam, & auferam omne stannum tuum.* *Isa. 1.* Duplex est valor, quem operibus bonis dat Gratia, promerendi gloriam, & satisfaciendi pro poena debita Deo. Et
ista

ista quidem grauissima est : quantam
 scilicet cogitare possumus, si Deus
 Omnipotentia suæ manum conuertat
 in animam, quasi minimè distractis vi-
 ribus ad alia interim facienda, sed totus
 intentus illi puniendæ, donec excoqua-
 tur ad purum. Horrenda prorsus pœna
 est ista, quam collectis viribus, omni-
 que studio infligit ipsa Omnipotentia
 Dei, quòd vis creata quæcunque ad
 eam exequendam sit insufficiens. Hinc
 est, quod S. Bernardus serm. de obitu
 Humberti dicit, in altera vita pro ne-
 gligentijs huius centuplum solui. Hinc
 S. Gregorius facit pœnas illas omnibus
 tormentis Martyrum grauiores; & An-
 gelicus etiam acerbissimis cruciatibus
 Christi; S. Augustinus omnibus pœnis,
 quas vllus in hac vita pertulerit, & vt
 S. Anselmus addit, possit perferre; imò
 & excogitare, vt S. Cæsarius docet
hom. 8. Denique idem est ignis, quo vti-
 tur Deus in excoquendis iustis, & in
 exurendis damnatis : ac licèt in illis
 temperatior, talis tamen, vt pro pœnis
 æter.

æternis ad iustitiæ Diuinæ rigorem castiget in tempore. Et ista quidem tantum est pœna sensus; altera verò damni, quòd à Dei conspectu prohibentur, multo acerbior. *Hei mihi, quia incolatus meus prolongatus est! quemadmodum cervus desiderat ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus: quando veniam, & apparebo ante faciem tuam?* ita deplorabat suam conditionem Propheta, flagrans desiderio vultus Diuini; neque vlla regia pompa, aut gloria abstergebat ei mœrorem. Quanto, putamus, grauior est hæc mora sanctis animabus, iam liberatis à corpore? Non dubium, quin igne externo magis internus hic eas excruciet.

Omnibus his pœnis Gratia sola obstitit, dum operibus iustorum tribuit vim eas expungendi; nec vim qualemcunque, sed centuplam, vt molestiâ vnus operis boni tantum deleatur de pœna, quantum si centuplo fuisset molestius. Quàm felicem putarent omnes eum, qui priuilegium obtinuisset à re-

ge, vt omnes eius denarij valeant cen-
 tum? Habet hoc quodlibet bonum
 opus factum in Gratia; neque hoc tan-
 tum, sed etiam, vt valeat satisfacere
 pro debitis aliorum: cum è contrario,
 quidquid laborum, infirmitatum, &
 ærumnarum patiuntur Gratiâ destitu-
 ti, nec mereantur quidquam, nec sol-
 uant. Vt iam noua sit causa cauendi, ne
 vnquam sine Gratia simus. Quin etiam
 ijs, qui damnantur, prodest, aliquan-
 do fuisse in Gratia: nam tanto minus
 patiuntur poenarum, quanto plus per
 opera, in Gratia facta, dissoluerint.
 Denique tantus est valor operum fa-
 ctorum in Gratia, vt ea Deus in hac vi-
 ta sufficienter compensare non possit;
 sed sola sui ipsius possessione æter-
 na, O stupenda vis
 Gratiæ!

CON.